

Centrum Edukacji Nauczycielskiej w liczbach

Kształcenie psychologiczno-pedagogiczne nauczycieli

Rokrocznie psychologowie i pedagodzy zatrudnieni w Centrum prowadzą ok. 4000 godzin zajęć dydaktycznych dla studentów uzyskujących na Wydziałach uprawnienia do wykonywania zawodu nauczyciela.

Od 2004 r. nauczyciele akademicy Centrum prowadzą również kurs przygotowujący doktorantów Uniwersytetu Wrocławskiego do pracy ze studentami.

Studia podyplomowe i kursy dla nauczycieli

Oferta edukacyjna Centrum jest konstruowana z uwzględnieniem bieżących potrzeb systemu oświaty. Centrum realizowało nie tylko studia komercyjne, ale także studia nieodpłatne dla nauczycieli, finansowane z grantów edukacyjnych Ministerstwa Edukacji Narodowej, Kuratorium Oświaty we Wrocławiu, bądź środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

W ramach grantów edukacyjnych Ministerstwa Edukacji Narodowej (w latach 2000-2004) Centrum zrealizowało 14 projektów studiów podyplomowych odpowiadających różnorodnym potrzebom reformującej się szkoły. Kształcili się na nich doradcy metodyczni, nauczyciele nowych specjalności (przyrody, przedsiębiorczości), a także uzyskujący kwalifikacje do nauczania drugiego przedmiotu.

Z kolei w latach 2005-2008 dzięki staraniom Centrum Uniwersytet Wrocławski wygrywał konkursy i przetargi na zorganizowanie studiów podyplomowych w zakresie ICT, języków obcych oraz drugiego przedmiotu (edycja I i II) oraz studiów podyplomowych „Szkolny doradca zawodowy” (edycja I i II). Oferty przygotowywał Zespół Projektowy CEN UW, poszerzony o specjalistów z Wydziałów kształcących nauczycieli. Projekty te były współfinansowane przez budżet państwa i Europejski Fundusz Społeczny.

Z możliwości nieodpłatnego uzyskania nowych kwalifikacji skorzystało 1966 czynnych nauczycieli z województwa opolskiego i województwa dolnośląskiego.

Partnerem Centrum w realizacji projektów konkursowych w drugiej edycji (w latach 2007-2008) był Uniwersytet Opolski, a w Uniwersytecie Wrocławskim: Wydział Matematyki i Informatyki, Wydział Nauk Biologicznych, Instytut Geografii i Rozwoju Regionalnego, Instytut Historyczny, Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa, Instytut Kulturoznawstwa, Instytut Pedagogiki, Instytut Politologii.

W latach 2011-2013 Centrum realizowało na zlecenie Dolnośląskiego Kuratora Oświaty 2 edycje studiów podyplomowe dla nauczycieli *Kształcenie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi*.

Łącznie w studiach podyplomowych prowadzonych przez CEN UW w latach 2000-2015 uczestniczyło 6232 czynnych nauczycieli i kandydatów na nauczycieli.

Ponadto, Centrum brało aktywny udział w tzw. konkursach/grantach kuratorskich na organizację kursów dla dolnośląskich nauczycieli. W wyniku tych starań w 2013 r. udało się zorganizować i zrealizować kilka istotnych z punktu widzenia Uczelni i środowiska oświatowego szkoleń, np. *Nauczyciel – opiekunem praktyk studenckich w szkole*, czy we współpracy z Instytutem Filozofii Uniwersytetu Wrocławskiego grant *Rozwijanie kompetencji nauczycieli w zakresie umiejętności logicznych i społeczno-komunikacyjnych wraz z narzędziami kształtowania tych kompetencji u uczniów*.

Organizacja konferencji

W latach 2000-2009 Centrum na zlecenie MEN/MENiS zorganizowało kilka, istotnych dla reformy oświaty, konferencji/seminariów naukowo-metodycznych:

- „Nauczanie przyrody a standardy wymagań egzaminacyjnych”
Polanica Zdrój 27-28 marzec 2000 r.
- „Nauczyciel przyrody – kursy kwalifikacyjne”
Krobiełowice 17-18 czerwiec 2000 r.

Wypracowany na powyższych konferencjach ramowy program kursu kwalifikacyjnego stał się standardem w kształceniu nauczycieli przyrody w Polsce.

- Seminarium naukowo-metodyczne „Sens diagnozy edukacyjnej” (wspólnie z Centralnym Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli w Warszawie). Odbyło się ono w Sulejówku (12-14 marca 2002 r.).
- Seminarium naukowo-metodyczne z cyklu „Diagnoza w edukacji” (wspólnie z Centralnym Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli w Warszawie), pt. „Wokół strefy najbliższego rozwoju” (Sulejówek, 5-7 maja 2003 r.).

Pracownicy Centrum opracowali programy obu seminariów i byli moderatorami zajęć warsztatowych. W spotkaniu brali udział konsultanci i doradcy metodyczni, nauczyciele przedszkoli, edukacji wczesnoszkolnej, klas IV-VI szkoły podstawowej oraz przedstawiciele uczelni.

- I Ogólnopolskie Forum Nauczycieli Przyrody

Wrocław 18 września 2000 r.

- Jubileuszowe X Ogólnopolskie Forum Nauczycieli Przedmiotów Przyrodniczych „Natura a Kultura”
Wrocław 19-20 września 2009 r.

Obrady odbyły się w Auli Leopoldyńskiej; w I Forum uczestniczyło 400, w X Forum – 300 przedstawicieli uczelni wyższych oraz z systemu oświaty.

Ponadto, Centrum organizuje cykliczne Dolnośląskie Seminaria Naukowo-Metodyczne „Nauczyciel z pasją – szansą edukacji”. W latach 2002-2015 odbyły się 33 seminaria tematyczne, których uczestnikami – w zależności od problematyki spotkania – byli nauczyciele różnych specjalności i różnych poziomów kształcenia, także dydaktycy z uczelni wyższych.

W 2009 roku Centrum Edukacji Nauczycielskiej stało się współorganizatorem Jesiennych Szkół „Problemy Dydaktyki Fizyki”, które z powodzeniem od 1975 roku animuje Zakład Dydaktyki Fizyki/Zakład Nauczania Fizyki Instytutu Fizyki Doświadczalnej Wydziału Fizyki i Astronomii Uniwersytetu Wrocławskiego. Organizacja ogólnopolskich spotkań dydaktyków fizyki i nauczycieli fizyki ma istotne znaczenie dla wymiany poglądów i prezentacji badań dydaktycznych i inicjatyw metodycznych nauczycieli. Osiągnięcia naukowo-metodyczne Jesiennych Szkół dzięki staraniom redakcyjnym Centrum Edukacji Nauczycielskiej są prezentowane na łamach „Problemy dydaktyki fizyki”.

Działalność wydawnicza

W latach 2000-2015 wydano 41 pozycji książkowych:

- 20 książek naukowo-dydaktycznych dla nauczycieli różnych specjalności
- 3 edycje *Problemy dydaktyki fizyki* o charakterze naukowo-metodycznym, adresowanych do nauczycieli fizyki i dydaktyków kształcących nauczycieli tego przedmiotu oraz
- 18 tomów ogólnopolskiego kwartalnika naukowo-metodycznego *Edukacja przyrodnicza w szkole podstawowej*.

W latach 2000-2008 ukazały się 34 zeszyty (w 18 tomach). Opublikowanych zostało 359 tekstów (w tym 327 artykułów naukowych bądź metodycznych) 385 Autorów.

Edukację przyrodniczą... redagował Zespół w składzie: Ewa Arciszewska, Krystyna Chmieleńska, Andrzej Krajna (redaktor naczelny), Leszek Ryk, Krystyna Sujak-Lesz. Stałymi członkami Rady Redakcyjnej byli: Stanisław Dylak (UAM), Waldemar Gancarz (Stowarzyszenie Nauczycieli Przedmiotów Przyrodniczych, Toruń), Aleksandra Gołębiowska (ODN Poznań), Adam Hibszer (UŚ), Ryszard M. Janiuk (UMCS), Ewa Podlesińska (Polski Klub Ekologiczny), Elżbieta Polańska (ODNiKU, Leszno). W 2002 r. zespół zasilili: Mick Dunne (Bradford College, UK) i Josef Trna (Uniwersytet Masaryka, Brno, Czechy),

Współpraca międzynarodowa

W latach 2002-2005 Centrum brało udział w międzynarodowym projekcie szkoleniowo-badawczym „SySTEM – Systematic Professional Development Through Science Teacher Education Modules” (Project n°. 94343 CP_1_2001-1-PT-COMENIUS-C21/09). W ramach SySTEM-u grupa badawcza Uniwersytetu Wrocławskiego w składzie: Elżbieta Mańkiewicz, Krystyna Sujak-Lesz, Andrzej Krajna (koordynator grupy badawczej), Jan Lesz (ekspert spoza Uniwersytetu), Leszek Ryk opracowała moduł wprowadzający do SySTEM-u „Cultural mirror” oraz moduł szkoleniowy „Pupils’ World Image and Science Teaching”.

W latach 2007-2009 Centrum uczestniczyło w projekcie szkoleniowo-badawczym „*EuSTD-Web – European Teacher Professional Development for Science Education in a Web-based Environment*” (Project n° 129455-CP-1-2006-PT-COMENIUS-C21).

Projekt EuSTD-Web realizował ten sam zespół szkoleniowo-badawczy, który reprezentował Uniwersytet Wrocławski w projekcie SySTEM.

Celem projektu było opracowanie i wdrożenie metod kształcenia na odległość w doskonaleniu nauczycieli i edukacji przyrodniczej.

Kształcenie na odległość

Prawie od początku istnienia Centrum trwały (pod kierunkiem dra Jana Lesza) prace poświęcone wdrażaniu technik kształcenia na odległość. Już w latach 2003-2005 w ramach pilotażowych studiów podyplomowych „Pedagogika ucznia w centrum – technologia informacyjna – zmiana w edukacji” będących segmentem regionalnego programu „Forum Edukacyjne Społeczeństwa Informacyjnego” około 85% zajęć warsztatowych z TI przeprowadzono na odległość. Zajęcia na odległość prowadzono techniką moderowanych grup dyskusyjnych. Wybór techniki i sposobu organizacji pracy w grupach wynikał z idei internetowej grupy wsparcia wypracowanej w CEN i promowanej wśród nauczycieli – uczestników kolejnych edycji studiów podyplomowych w ramach zajęć z TI.

W latach 2006-2008 zajęcia na odległość były prowadzone na studiach podyplomowych dofinansowanych przez budżet państwa i Europejski Fundusz Społeczny. Poszerzeniu uległ obszar zastosowań technik pracy na odległość i przeprowadzono przy jej użyciu zajęcia z języków obcych, technologii informacyjnych oraz wybranych modułów zajęć z psychologii i pedagogiki.

Od roku 2009 dr Elżbieta Małkiewicz prowadzi prace wdrożeniowe nad wykorzystaniem technik pracy na odległość do zajęć z zakresu psychologii na studiach dziennych i zaocznych dla nauczycieli.

Publikacje (wybór)

Czasopisma i serie wydawnicze:

1. *Edukacja przyrodnicza w szkole podstawowej*, kwartalnik naukowo-metodyczny. (*Edukacja...* ukazywała się w latach 2000-2008, redagował ją zespół w składzie: Ewa Arciszewska, Krystyna Chmieleńska, Andrzej Krajna – redaktor naczelny, Leszek Ryk, Krystyna Sujak-Lesz)
2. *Problemy dydaktyki fizyki*, pod red. Andrzeja Krajny, Leszka Ryka, Krystyny Sujak-Lesz. (współwydawcą *Problemów...* są: Oficyna Wydawnicza ATUT – Wrocławskie Wydawnictwo Oświatowe, Centrum Edukacji Nauczycielskiej, Zakład Dydaktyki Fizyki Instytutu Fizyki Doświadczalnej) – dotychczas ukazały się 3 edycje *Problemów...* 2011, 2013 i 2015.

Monografie i redakcje książek:

1. K. Sujak-Lesz (red. nauk.), *Edukacja elementarna a diagnoza pedagogiczna*, Wyd. CODN, Warszawa 2002, s. 180.
2. A. Krajna, A. Olszowa, K. Sujak-Lesz, M. Tkocz (oprac.), *Wokół edukacji małego dziecka*, MarMar, Wrocław 2003, 265 s.
3. M. Kochan-Wójcik, A. Krajna, E. Małkiewicz, L. Ryk, K. Sujak-Lesz, M. Tkocz. *Nowi nauczyciele na nowe czasy: z doświadczeń kształcenia nauczycieli w Uniwersytecie Wrocławskim 2000-2005*. Wyd. MarMar. Wrocław 2005. 363 s. Publikacja zawiera przedruki niektórych publikacji pracowników Centrum Edukacji Nauczycielskiej UW.
4. A. Krajna, J. Lesz, K. Sujak-Lesz (red.), *Wokół pedagogiki ucznia w centrum*. Wyd. MarMar, Wrocław 2005. 230 s.
5. A. Krajna, E. Małkiewicz (red. nauk.), *Uczeń jaki jest każdy widzi: rzecz o poznawaniu ucznia i wykorzystywaniu tej wiedzy w procesie nauczania*. Oficyna Wydawnicza ATUT – Wrocławskie Wydawnictwo Oświatowe. Wrocław 2008.
6. K. Sujak-Lesz (red. nauk.), *Kształcenie nauczycieli w szkole wyższej: wybrane zagadnienia*. Oficyna Wydawnicza ATUT – Wrocławskie Wydawnictwo Oświatowe. Wrocław 2008, 285 s.
7. A. Krajna, J. Lesz, K. Sujak-Lesz, E. Małkiewicz, L. Ryk, *Budować wspólnotę w różnorodności/Building Community in Diversity*. Oficyna Wydawnicza ATUT – Wrocławskie Wydawnictwo Oświatowe, Wrocław 2012. 234 s.

Artykuły:

1. M. Fankanowski, K. Chmieleńska, A. Chybicka, A. Krajna, A. Pereświat-Sołtan, K. Sujak-Lesz, *Kształcenie studentów w czasach globalizacji i zagrożenia bezrobociem*. [W:] *Edukacja zawodoznawcza i edukacja jakościowa w szkole*, pod red. A. Krajny, L. Ryka, K. Sujak-Lesz. Wyd. MarMar, Wrocław 2005. s. 13-18.
Tekst komunikatu z debaty oksfordzkiej dotyczącej szans absolwentów polskich uczelni na europejskim rynku pracy zorganizowanej przez Centrum Edukacji Nauczycielskiej Uniwersytetu Wrocławskiego w ramach Dolnośląskiego Forum Politycznego i Gospodarczego 22 listopada 2003 r. w Krzyżowej.
2. A. Krajna, E. Małkiewicz, K. Sujak-Lesz, *Wiedza potoczna ucznia i jej wykorzystanie w edukacji*. [W:] *Wokół pedagogiki ucznia w centrum*, pod red. A. Krajny, J. Lesza, K. Sujak-Lesz. Wyd. MarMar, Wrocław 2005. s. 195-206.
3. E. Małkiewicz, *Pojęcia potoczne i naukowe a proces nauczania-uczenia się*. [W:] *Nauczanie przyrody. Wybrane zagadnienia*, praca zbiorowa pod red. E. Arciszewskiej i S. Dylaka. Wyd. CODN, Warszawa 2005, s. 95-105.
4. A. Krajna, K. Sujak-Lesz, *Wypowiedź uczniowska jako źródło informacji o obrazie świata ucznia*. [W:] *Nauczanie przyrody. Wybrane zagadnienia*, praca zbiorowa pod red. E. Arciszewskiej i S. Dylaka. Wyd. CODN, Warszawa 2005, s. 106-121.
5. A. Chybicka, M. Kochan-Wójcik, A. Krajna, E. Małkiewicz, L. Ryk, K. Sujak-Lesz, M. Tkocz, W. Żabska, *Praktyki pedagogiczne w systemie kształcenia nauczycieli w Uniwersytecie Wrocławskim*. [W:] *Praktyki pedagogiczne w systemie kształcenia nauczycieli*, praca zbiorowa pod red. B. Walkiewicz. Wyd. CODN, Warszawa: 2006. s. 11-56.
6. M. Fankanowski, *Nauczycieli portret własny A.D 2007/2008*. [W:] *Wokół edukacji małego dziecka. Pomysły zajęć przedszkolnych*, pod red. K. Sujak-Lesz, A. Krajny, L. Ryka. Oficyna Wydawnicza ATUT – Wrocławskie Wydawnictwo Oświatowe, Wrocław 2008. s. 113-126.
7. L. Ryk, *Nauka w systemie wiedzy ludzkiej*. [W:] *Problemy dydaktyki fizyki*, pod .red. A. Krajny, L. Ryka, K. Sujak-Lesz. Oficyna Wydawnicza ATUT – Wrocławskie Wydawnictwo Oświatowe, Krośnice-Wrocław 2011, s. 51-69.
8. M. Fankanowski, *Czy konektywizm jest szansą polskiej edukacji?* [W:] *Problemy dydaktyki fizyki*, pod .red. A. Krajny, L. Ryka, K. Sujak-Lesz. Oficyna Wydawnicza ATUT – Wrocławskie Wydawnictwo Oświatowe, Krośnice-Wrocław 2011. s. 37-48.
9. E. Małkiewicz, A. Krajna, K. Sujak-Lesz, L. Ryk, J. Górski, *Nauczanie fizyki przyjazne rozwojowi*. [W:] *Problemy dydaktyki fizyki*, pod red. A. Krajny, L. Ryka, K. Sujak-Lesz. Oficyna Wydawnicza ATUT – Wrocławskie Wydawnictwo Oświatowe, Czeszów-Wrocław 2013. s. 147-182.

Skład osobowy

Zespół kierowniczy

Leszek Ryk, doc. dr – dyrektor CEN UW r (wrzesień 2000 – luty 2002, od września 2004 r.)

Krystyna Sujak-Lesz, doc. dr – dyrektor CEN UW r (marzec 2002 – sierpień 2004),
wicedyrektor (wrzesień 2000 – luty 2002, od września 2004 r.), koordynator Ośrodka
Podyplomowej Edukacji Nauczycieli i Kształcenia Ustawicznego (od października 2000 r.)

Andrzej Krajna, mgr, redaktor naczelny – sekretarz CEN UW r, koordynator Pracowni
Ewaluacji Wewnętrznej i Wydawnictw (od października 2000 r.).

Pracownia Psychologiczno-Pedagogicznego Kształcenia Nauczycieli

Zespół Psychologów:

Aleksandra Chybicka, dr (od 2008 r.) – starszy wykładowca; luty 2002 – sierpień 2012

Iwona Haba, mgr – wykładowca; październik 2000 – luty 2001

Renata Iwaniec, mgr – wykładowca; od września 2009 r.

Marta Kochan-Wójcik, dr (od 2005 r.) – starszy wykładowca; marzec 2001 – listopad 2009

Monika Kozłowska, mgr – wykładowca; od grudnia 2009 r.

Marta Kutty-Pachecka, dr – starszy wykładowca; od października 2013 r.

Maria Lewicka, dr – starszy wykładowca; październik 2000 – grudzień 2005

Elżbieta Małkiewicz, dr – starszy wykładowca, koordynator Zespołu; od października 2000 r.

Agnieszka Pankąła, mgr – wykładowca; września 2013 – sierpień 2014

Joanna Piskorz, dr (od 2008 r.) – wykładowca; styczeń 2006 – wrzesień 2008
Patrycja Stępień, mgr – wykładowca; od września 2014 r.
Elżbieta Szumiło, mgr – starszy wykładowca; wrzesień 2000 – wrzesień 2013
Anna Szymańska, mgr – wykładowca; wrzesień 2012 – sierpień 2013
Przemysław Winiecki, mgr – wykładowca; grudzień 2009 – wrzesień 2012

Zespół Pedagogów:

Jan Adamkiewicz, dr – wykładowca; wrzesień 2000 – wrzesień 2001
Magdalena Adamus, mgr – wykładowca; wrzesień 2005 – sierpień 2012
Maria Antoniewicz, dr – starszy wykładowca, koordynator Zespołu (w 2000 r.); wrzesień 2000 – sierpień 2005
Sylwia Dudziak-Kamieniarz, dr – starszy wykładowca; od października 2009 r.
Marcin Fankanowski, mgr – starszy wykładowca; od października 2000 r.
Kamila Kopeć, mgr – wykładowca; październik 2011 – wrzesień 2012
Barbara Krzemppek, mgr – wykładowca; październik 2005 – luty 2009
Alicja Łysik, dr – starszy wykładowca; październik 2000 – wrzesień 2001
Edyta Nieduziak, dr – wykładowca; od września 2014 r.
Anna Turek (Olszowa), mgr – wykładowca ; od października 2002 r.
Anetta Pereświat-Sołtan, dr (od 2003 r.) – starszy wykładowca; październik 2001 – wrzesień 2005
Ewa Piwowarczyk, dr (od 2013 r.) – starszy wykładowca; od września 2012 r.
Marcin Szumigraj, mgr – wykładowca; listopad 2001 – lipiec 2002
Marzena Tkocz, mgr – starszy wykładowca, koordynator Zespołu (od 2001 r.); od października 2000 r.

Biuro Centrum:

Iwona Chmaj, mgr – starszy specjalista; od października 2000 r.
Sandra Dylewska, mgr – starszy specjalista; od maja 2007 r.
Krystyna Grochowska, mgr – główny specjalista; lipiec 2000 – † 2. września 2003
Katarzyna Misterka, mgr – samodzielny referent; lipiec 2011 – luty 2012
Katarzyna Opalińska, mgr – specjalista; od września 2003 r.
Małgorzata Swatek (Cieślak), mgr – samodzielny referent; od lutego 2010 r.
Donata Zajac, mgr – starszy referent; od września 2012 r.
Wiesława Żabska, mgr – główny specjalista; lipiec 2000 – grudzień 2008

Sekcja informatyczna:

Przemysław Kucharczyk – technik informatyk; od kwietnia 2015 r.
Marcin Mróz, mgr – samodzielny informatyk; maj 2007 – marzec 2015; od października 2014 r. – wykładowca w Zespole Pedagogów
Arkadiusz Remut, mgr, inż. – technik informatyk; grudzień 2004 – sierpień 2005
Damian Til, inż. – technik informatyk; październik 2006 – czerwiec 2008

Korzystano z następujących źródeł:

M. Kochan-Wójcik, A. Krajna, E. Małkiewicz, L. Ryk, K. Sujak-Lesz, M. Tkocz, *Nowi nauczyciele na nowe czasy: z doświadczeń kształcenia nauczycieli w Uniwersytecie Wrocławskim 2000-2005*. Wyd. MarMar. Wrocław 2005;

A. Krajna, L. Ryk, K. Sujak-Lesz, *10 lat działalności Centrum Edukacji Nauczycielskiej Uniwersytetu Wrocławskiego*. [W:] A. Krajna, L. Ryk, K. Sujak-Lesz (red.), *Problemy dydaktyki fizyki*. Oficyna Wydawnicza ATUT – Wrocławskie Wydawnictwo Oświatowe. Krośnice-Wrocław 2011, s. 325-336.